

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar om betänkande om ekonomiska styrmedel för en mer cirkulär ekonomi (SOU 2024:67)

Sammanfattning

Kemikalieinspektionen konstaterar att utredningen inte innehåller konkreta förslag att ta ställning till. Utifrån det så varken avstyrker eller tillstyrker myndigheten något förslag.

- Kemikalieinspektionen vill framhålla att effekter av farliga ämnen inte vägs in i den bedömning av prioriterade områden med särskilt hög miljö- och klimatpåverkan som ligger till grund för betänkandets förslag.
- Kemikalieinspektionen saknar en analys av hur spridning av farliga ämnen påverkas av kommitténs förslag och rekommenderar att vidare utredningar tar detta i beaktande.

Ställningstagande

Kemikalieinspektionen varken avstyrker eller tillstyrker något förslag som beskrivs i betänkandet.

Synpunkter

Kemikalieinspektionen konstaterar att utredningen inte innehåller konkreta förslag att ta ställning till. Kemikalieinspektionen ser positivt på kunskapssammanställningen om ekonomiska styrmedel samt på att kommittén betraktar cirkulär ekonomi som ett verktyg för att nå miljö- och hållbarhetsmål. En mer cirkulär ekonomi har potential att minska den totala

användningen av farliga ämnen under utvinnings- och produktionsfaser. Återanvändning och återvinning kan å andra sidan leda till spridning av ämnen som bör fasas ut.

Under kapitel 3 i betänkandet beskrivs grundläggande kopplingar till olika samhällsmål relaterat till materialanvändning och återvinning. I betänkandet anges att syftet var att utgå ifrån materialflöden, produktgrupper eller tjänster, med betydande miljö- och klimatpåverkan. Kemikalieinspektionen saknar dock beskrivning av materialanvändningens påverkan på spridning, exponering och användning av farliga ämnen. Då dessa aspekter inte hanteras explicit i bedömningen av miljö- och klimatpåverkan, är det svårt att utröna vilken effekt de föreslagna styrmedlen skulle få för miljö- och hälsorelaterad påverkan av farliga ämnen.

Kemikalieinspektionen har tidigare ställt sig positiv till användning av ekonomiska styrmedel för att åtgärda marknadsmisslyckanden, men har också erfarenheter av att dessa kan vara svåra att utforma för att minska förekomst av farliga ämnen i produkter. Förslaget om att undersöka beskattning av plast närmare är ett exempel på åtgärder som skulle kunna påverka spridningen av farliga ämnen i olika riktningar, delvis beroende vilka komplementära styrmedel som finns på plats.

Kemikalieinspektionen rekommenderar att framtida utredningar med fördjupade analyser av de områden som finns i kommitténs förslag bör inkludera effekter på spridning, exponering och användning av farliga ämnen.

I detta ärende har avdelningschefen Ingela Andersson beslutat. Hans von Stedingk har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också utredarna Erik Gravenfors och Robin Vestergren medverkat.

Detta är en tillgänglighetsanpassad kopia av det signerade remissvaret.